

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljan-
jem na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 30 „
Naročnina se pošilja
opravnitvno v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)

Določniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., tiskrat 16 kr.

Francoske republike novi predsednik.

Francози so najnemirnejši ljudje na svetu. Nobeno se obstoječe vlade in vladarjev tako hitro ne naveliča, kakor ravno francosko. Premembe jim je večno treba, kakor ribi vode. Kedar jim kdo predolgo vladari, pa ga ubijejo, preženejo, odstavijo ali k odstopu prisilijo. Kralja Ludvika XVI. so zaklali, Karola X. in Ludvika-Filipa iztali, cesarja Napoleona I. in III. odstavili, predsednika Thiersa in sedaj Mak-Mahona tako znjavili, da sta sama se odpovedala predsedništvu. Slednji je to storil v četrtek 30. januarja t. l. in zbornica poslancev se je takoj združila s starešinstvom in skupno izvolila novega predsednika, advokata po imenu: Grevy, ki je rojen l. 1813. tedaj uže 66 let star.

Liberanci vseh dežel, narodov in jezikov se tega močno veselijo. Pravijo: sedaj je republika na Francoskem za vselej utrjena, noben kralj, noben cesar ne bo kedaj več Francozem ukaževal, za naprej bode Francija uživala mirno in brez strahu pred kakim samovladarskim prevratom — zlato svobodo pri vsestranskem napredovanju! Mogoče, a verjetno to nikakor ni. Kajti po odstopu Mak-Mahona ni prišlo ljudstvo sploh do veljave, ampak le ena, to pa liberalna, stranka. Ta stranka pa se je povsod in vselej pokazala kot najiskrenejša zatirovalka verske svobode in najplodniša mati svobodam, ki so celemu ljudstvu, državi, rodbini, zasebnikom, zlasti nubožnejšim ljudem in delavcem na škodo, n. pr. svobodno oderuštvo itd. Liberalci povsod, kder zavladajo, izmislijo neizrečeno veliko novih uradov in tako sebi in svojim pristašem pomagajo do mastnih služeb brez ozira na ljudstvo, kójemu dače in bremena povekšavajo, dokler pod njimi ne sklekne ali se pa v krvavej revoluciji ne vzdigne zoper svoje tlačitelje. Tako je zadnje stotino let bilo in bo sedaj tudi ter prišlo do revolucije, to pa tako strašne, kakoršne še menda svet videl ni. Bati se je socijalistične revolucije blizu take, kakoršno so zanetili divjaki in divjakinje, ki so l. 1871 nadškofa v Parizu zaklali in mesto poži-

gali. Takrat je vojska še storila svojo dolžnost in upor v Parizu zatrla. Ali sedaj, ko je Mak-Mahon odstopil, začeli bodo vojsko pridobivati za socijalistične nauke, dali njej bodo freimaurerskih in socijalističnih generalov in oficirjev in potem je predren poslednji jez, socijalistična revolucija lahko poplavi celo Francijo, tem bolj ker je uže videti, da bodo sedanji liberalni mogotci ondi začeli „kulturno borbo“, t. j. preganjanje in zatirovanje katoličanstva!

Mak-Mahon bil je od konservativnih poslancev izvoljen za predsednika. Ali iz strahu pred Bismarkom, ki je liberalce podpiral, dal je tem tako slobodno po deželi rovat, da so konservativci večino zgubili, najprej v zbornici poslancev in nedavno tudi v zbornici starešinstva. Vedno dalje so porivali sedaj Mak-Mahona in naposled tirjali, naj odstavi 4 pridne generale. To mu je bilo preveč in je rajše odložil predsedništvo. Konservativci so zgubili slednjo zaslonbo, liberalni freimavrerji pa sedaj lahko začnejo razkristijanjenje Francozev in nadelovanje pota socijalizmu in konečno socijalistične revoluciji, ki bo se ve tudi francoskej republiki naredila — konec!

Papeževo pismo proti socijalistom.

III. On namreč, ki je vse ustvaril in vlada, je v svojej modrej previdnosti uravnal tako, da to, kar je najspodnjega po srednjem, in kar je, srednjega, po najgornjem — vsako k svojemu namenu pride. Kdor tedaj je hotel, da celó v nebeškem kraljestvu naj bodo vrste angeljev, med seboj razločne, in eni drugim podložni, kakor je tudi postavil razne stopnje redov in različnost služb, ter niso vsi učniki, ne vsi pastirji (1. Kor. 12), enako je v državljanskem družbinstvu uravnal več stanov, ki so v časti, pravicah in moči med seboj različni ter da je država — kakor Cerkev — eno telo, ki obsega več udov, — eni imenitniši mimo drugih, pa vsi med seboj potrebni in skrbni za občinski blagor. Da pa bi vodniki narodov sebi podeljeno oblast rabili v spodbudo in ne v razdjanje, Cerkev

silno primerno spominja, da tudi poglavarja čaka ostrost najvišjega Sodnika in z besedami božje Modrosti v božjem imenu kliče vsem: Nastavite nšesa vi, ki črez množice gospodujete in si dopadate v trumah narodov; ker Gospod vam je dal oblast, in mogočnost Najvikši, kateri bo vaša dela preiskoval, in vaše misli pregledoval. . . Zakaj naj ostrejši sodba se godi njim, ki so predpostavljeni . . . Ker Bog ne bo nikomur gledal na obraz, in ne bo se bal mogočnosti nobenega, zakaj on je nizkega in mogočnega ustvaril, in za vse enako skrbi; mogočnejših pa močnejše trpljenje čaka. (Modr. 6.) ako pa bi vendar katerikrat knezi oblast rabili predrzno in črez mero, nauk katoliške Cerkve ne pusti samovoljno zoper nje se vzdigovati, da se mir in red še hujše ne razdira in družbinstvo še večje škode ne trpi. Ako bi prišlo do tega, da se nobenc drugo upanje ne kaže več, uči ona, da naj se z zaslugami krščanske potrpežljivosti in z živimi prošnjami k Bogu pomoč pospešuje. Ako sklepi postavodajavec in knezov kaj zapovejo, kar božjej ali natornej postavi nasprotuje, opominja čast krščanskega imena, dolžnost in apostolski nauk, da moramo bolj Bogu kakor pa ljudem pokorni biti. (Dj. ap. 5. 29.) Cerkve blaženo moč pa, koja meri na najbolje uravnanje in ohranjenje občinske družbe, mora čutiti in skušati tudi domača rodbinska družba, ki je podlaga vsakej državi in vsakemu pravu. Veste namreč, častitljivi bratje, da prava razmera tega družbinstva se po tirjatvi natornega prava v prvo opira na nerazrešljivo zvezo moža in žene, in se spolnuje z medsebojnimi dolžnostmi in pravicami med starši in otroci, med gospodarji in služebniki. Veste tudi, da po zahtevah socializma se ta zveza skorej čisto razreši; in ako se nam zgubi trdnost, ktero (ta zveza) iz verskega zakona zajema, nij drugače mogoče, kakor da odjenjuje celó oblast staršev do otrok, in dolžnosti otrok do staršev.

Nasproti pa Cerkev uči, da po vsem častitljivi zakou (Hebr. 13), ki ga je Bog sam uže v začetku sveta za razširjanje in ohranjenje človeškega rodú postavil in za neločljivega določil, je postal še trdnejši in svetejši po Kristusu, ki mu je podelil vrednost zakramenta in je hotel, da bodi podoba njegove zveze s Cerkvijo. Tako tedaj, kakor je Kristus po nauku apostolovem (Ei. 5) glava Cerkve, tako je mož glava žene, in kakor je Cerkev podvržena Kristusu, ki jo z najčistejšo in vedno ljubeznijo obsega, tako naj bodo žene svojim možem podložne in le-ti nasproti naj jih z zvesto in stanovitno ljubeznijo ljubijo. Enako Cerkev uravnava očetovsko in gospodarsko oblast, da otroke in služebnike more v strahu ohraniti, pa vendar mere ne presega. Zakaj po katoliških pisnih se v starše in gospodarje izteka nebeškega Očeta in Gospoda oblast, koja torej od njega jemlje ne le svoj začetek in moči, ampak tudi

svojo natoro in lastnijo. Torej apostol opominja otroke, da naj bodo pokorni staršem svojim v Gospodu ter naj spoštujejo očeta in mater, koja je prva zapoved v obljubi. (Ef. 6.) Staršem pa zapoveduje: In vi očetje, nikar ne dražite svojih otrok k jezi, temuč redite jih v podučevanju in svarjenju Gospodovem. (Ef. 6.) Dalje pa pred služebnike in gospodarje ravno ta apostol stavi božjo zapoved, da morajo pokorni bititelesnim gospodarjem kakor Kristusu, da jim morajo služiti z dobro voljo, kakor Gospodu; uni pa morajo opustiti žuganje, vedoč da je on Gospod vseh v nebesih, in da pri Bogu nij zunanje veljave ljudi. (Ef. 6.) Ako bi vse to po božji volji spolnovali vsi posamezni, ktere tiče, bi v resnici bila vsaka družina nekaka podoba nebeške hiše, in prelepe od tod izhajajoče dobrote bi ne ostale le znotraj med domačimi sté-nami, temuč obilno na države bi se izlivali.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Kako ravnati pri nakupovanju mladih sadnih dreves, da se kupec škode obvaruje.

M. Prvi pogoj dobre in vspešne rasti mladih nasajenih sadnih dreves so zdrava, lepo raščena sadna drevesa sama, ki imajo primerno lepo krono, krepko, gladko deblo, in primerno košate in obilne korenine. Kdor si toraj sadna drevesa sam prireja, kar je vsakemu umnemu kmetovavcu kar najvročejše priporočati, naj toraj gleda, da imajo njegovi tejenčeki gori navedene lastnosti. Kdor si jih pa kupuje, ta naj si jih le v takih drevesnicah naroča, ki so zanesljive in imajo tudi dober sloves po deželi. Od takih prodajačev, ki drevesa na sejem na prodaj nosijo, drevesa kupovati celo ne kaže, zlasti, če prihajajo taki možaki iz ptujih neznanih krajev. Drevesa takih prodajačev so včasih po tri do štiri nedelje že iz zemlje vzeta in posebno tanke koreninice tako imenovane vlaknate korenine, ki najbolj pripomorejo, da se drevo prime in vspešno raste, so se skoraj že večidel na zraku posušile. Če taka drevesca v poskušnjo na korenini nekoliko narežeš ali skorje na debelu z nohtom nekoliko razčipiš, se ti bode oboje, korenina in deblo, lepo zeleno in sočno pokazalo. Vendar pa taka znamenja niso zanesljiva, kajti prodajač postavlja drevesca pred tržnim dnevom vsakokrat v vodo in tako drevesa nekakšno zeleno frišnost ohranijo, ki pa je prav za prav že brez moči in življenja. Pa tudi, kar se drevesnih sort tiče, se na take prodajače ne gre čisto nič zanašati. Večidel imajo le bolj take sorte, ki hitro rastejo in močno deblo narejajo. To pa je ravno, kar naj bolj kapee moti in pa še nizka cena. Ko pa taka drevesa pridejo enkrat v nošnje, je večidel cel sadovnjak poln malovrednega sadú, ki je k večemu